

Πρώτη Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας (έτος αναφοράς: 2020-2021)

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Καταγράφονται συνοπτικά τα χαρακτηριστικά και οι ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας, που κρίνονται σημαντικά για την αποτύπωση της εικόνας του σχολείου

Το Νηπιαγωγείο Βαφείκων, βρίσκεται στον οικισμό Βαφείκα του δήμου Αβδήρων, του νομού Ξάνθης. Οργανικά είναι διθέσιο, αλλά λειτουργεί ως μονοθέσιο με ένα τμήμα, προνήπια-νήπια, πρωινού υποχρεωτικού ωραρίου και υπηρετεί σ' αυτό μια εκπαιδευτικός, η οποία εκτελεί και χρέη προϊσταμένης με διοικητικές αρμοδιότητες.

Δέχεται μαθητές από τρεις οικισμούς. Από το Κουτσό, και τα Πηγάδια (που μεταφέρονται με ταξί) και από τα Βαφείκα. Στεγάζεται στο πρώην Δημοτικό Σχολείο Βαφείκων, σ' ένα παλιό πέτρινο κτίριο της δεκαετίας του 1950. Οι μαθητές κατά το σχολικό έτος 2020-2021 ήταν οι μισοί μουσουλμάνοι που δεν μιλούν Ελληνικά, αλλά μητρική τους γλώσσα είναι η Τούρκικη ή η Πομάκικη, γεγονός που δυσχεραίνει πολύ την επικοινωνία. Όπως κάθε σχολείο, λειτουργεί σε μια περιοχή που χαρακτηρίζεται από πολύπλοκα κοινωνικά, πολιτιστικά και οικονομικά χαρακτηριστικά, έχοντας ιδιαιτερότητες, που το διαφοροποιούν ενδεχομένως και από ένα σχολείο που βρίσκεται γεωγραφικά πολύ κοντά του. Αυτό αφορά τόσο τους/τις εκπαιδευτικούς όσο και τις οικογένειες μαθητών και μαθητριών καθώς αποτελούν ένα πολυσύνθετο μωσαϊκό που απαρτίζεται από πληθυσμούς πολυποίκιλων κοινωνικών, οικονομικών, πολιτιστικών και μορφωτικών χαρακτηριστικών, καθώς και από ένα σημαντικό ποσοστό ευπαθών και ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων. Σε κάποια σημεία οι ιδιαιτερότητες αυτές είναι πιο έντονες.

Κρίνουμε ωστόσο πως τόσο η επίσημη συζήτηση για αυτές τις ιδιαιτερότητες, όσο και οι αποφάσεις για την αξιοποίηση ή την αντιμετώπιση τους είναι προτιμότερο να παραμένουν στο εσωτερικό της σχολικής κοινότητας, με την εξαίρεση βέβαια του επιστημονικού διαλόγου, ο οποίος όμως υπόκειται σε ειδικούς δεοντολογικούς κανόνες. Γι' αυτό επιλέγουμε να εστιάσουμε την προσοχή μας αποκλειστικά στα γενικά χαρακτηριστικά των σχολείων. Με τον τρόπο αυτό θα αποφευχθούν όλα τα προβλήματα που επιφέρει η δημόσια έκθεση αυτών των ιδιαιτεροτήτων όπως η ωραιοποίηση, ο ανταγωνισμός και, κυρίως, η προσαρμογή της εργασίας μας στις ανάγκες της δημόσιας εικόνας (φαίνεσθαι ή image) και όχι στις ανάγκες των μαθητών μας. Άλλωστε η συζήτηση, η εκτίμηση και η συμφωνία γύρω από τα γενικά χαρακτηριστικά των σχολείων, ή έστω η από κοινού διασαφήνιση των διαφωνιών, εκκρεμεί και η εκκρεμότητα αυτή καθιστά ανεδαφική τη συζήτηση επί των ιδιαιτεροτήτων θέτοντας στο προσκήνιο ζητήματα δευτερεύοντα ή τριτεύοντα και μάλιστα παρουσιάζοντάς τα ως πανάκεια.

Κρίνουμε επίσης ότι η ποσοτική έκφραση αυτών των ιδιαιτεροτήτων, με τη τετραβάθμια κλίμακα, συσκοτίζει τον τεράστιο πλούτο της πραγματικότητας κάθε σχολείου και οδηγεί σε έωλες ιεραρχήσεις και κατηγοριοποιήσεις που αποπροσανατολίζουν τον αναγκαίο δημόσιο διάλογο για την εκπαίδευση. Διευκρινίζουμε λοιπόν ότι η ενδεχόμενη αξιοποίηση της όποιας ποσοτικοποίησης στην οποία οφείλουμε να προχωρήσουμε εξαιτίας της υποχρεωτικής ποσοτικής αποτύπωσης στην εφαρμογή αυτή δεν έχει καμία επιστημονική εγκυρότητα, και σε καμία περίπτωση δεν εκφράζει την πραγματική επιστημονική και επαγγελματική μας κρίση.

B. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Θετικά σημεία

1. Ενιαίοι και καθολικοί μορφωτικοί και παιδαγωγικοί στόχοι για όλα τα παιδιά.
2. Διατήρηση του χαρακτήρα του νηπιαγωγείου, ολιστική προσέγγιση της γνώσης, έμφαση στο πώς μαθαίνουμε.
3. Διδακτικό υλικό που παράγεται από τους εκπαιδευτικούς της πράξης και βρίσκεται ελεύθερο στο διαδίκτυο.
4. Καθημερινή από τους εκπαιδευτικούς ανατροφοδότηση των μαθητών και των γονέων για την πρόοδο και τις δυσκολίες των ίδιων των μαθητών.
5. Αύξηση του συνολικού αριθμού των εκπαιδευτικών που στελεχώνουν την παράλληλη στήριξη.
6. Οι επιτυχείς προσπάθειες των εκπαιδευτικών να διατηρήσουν κάποια μορφή σχολείου κατά τη διάρκεια της καραντίνας, με αποκλειστικά δικά τους μέσα.
7. Το τεράστιο έργο και το πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό που παρήγαγαν οι εκπαιδευτικοί κατά τη διάρκεια της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης.
8. Οι καθημερινές προσπάθειες διαμόρφωσης αντισταθμιστικών και μορφωτικά επωφελών παιδαγωγικών πρακτικών.

Σημεία προς βελτίωση

1. Μείωση του αριθμού των παιδιών στην τάξη (15 μαθητές ανά τμήμα).
2. Οργάνωση και διευκόλυνση πρόσβασης στο πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό που παράχθηκε στα πλαίσια της εκπαιδευτικής πράξης και βρίσκεται ελεύθερο στο διαδίκτυο.
3. Συστηματική και μακροχρόνια παρέμβαση για τον δραστικό περιορισμό της προσφυγής σε μορφές που νοθεύουν τον δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα της εκπαίδευσης (ποικίλα υλικά που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων).
4. Σταθερή και όχι ευκαιριακή στελέχωση όλων των θέσεων παράλληλης στήριξης, τμημάτων ένταξης. Δημιουργία οργανικών θέσεων.
5. Καταγραφή, οργάνωση, ανάδειξη του πλούσιου διδακτικού υλικού εξ αποστάσεως εκπαίδευσης που παράχθηκε στη διάρκεια της καραντίνας.
6. Εξέταση του περιεχομένου των διδακτικών πρακτικών ως προς τη μορφωτική τους ωφέλεια και την αντισταθμιστική τους δυναμική και όχι ως προς τον καινοτόμο χαρακτήρα τους.
7. Ριζικός περιορισμός της υπερβολικής κινητικότητας των εκπαιδευτικών. Μονιμοποίηση των αναπληρωτών.
8. Αντιμετώπιση της ανεργίας, της φτώχειας και της περιθωριοποίησης μεγάλων

τμημάτων της ελληνικής κοινωνίας, ώστε όλοι οι γονείς να μπορέσουν να παρακολουθήσουν και να υποστηρίξουν την πρόοδο των παιδιών τους.

9. Εκσυγχρονισμός της υλικοτεχνικής υποδομής όλων των σχολείων.

Διοικητική λειτουργία

Θετικά σημεία

1. Η συνεχής προσπάθεια των εκπαιδευτικών να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του ρόλου τους και στα καθήκοντά τους παρά τα εμπόδια που θέτουν οι εκπαιδευτικές πολιτικές του ΥΠΑΙΘ.
2. Η θετική και σε γενικές γραμμές επιτυχής προσπάθεια των εκπαιδευτικών να κρατήσουν ζωντανή την εκπαιδευτική διαδικασία κατά τη διάρκεια της καραντίνας και να συμπεριλάβουν σ' αυτήν ακόμα και τους μαθητές που δεν διέθεταν τα απαραίτητα μέσα για την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση.
3. Ο διαρκής αγώνας των εκπαιδευτικών να εξασφαλίσουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις επιβίωσης των σχολείων παρά την χρόνια υποχρηματοδότηση των σχολικών μονάδων.

Σημεία προς βελτίωση

1. Η έλλειψη των αναγκαίων πόρων για την λειτουργικές ανάγκες των σχολείων.
2. Η έλλειψη σταθερού και μόνιμου εκπαιδευτικού προσωπικού σε συνάρτηση με τον μεγάλο αριθμό αναπληρωτών εκπαιδευτικών που μεταβάλλουν κάθε χρόνο τη σύνθεση του συλλόγου διδασκόντων.
3. Η καθυστερημένη κάλυψη των κενών σε εκπαιδευτικό προσωπικό που οδηγεί στην υπολειτουργία σημαντικών εκπαιδευτικών δομών.
4. Η απαλοιφή της θεσμοθετημένης παρέμβασης στην εσωτερική ζωή των σχολείων εξωτερικών παραγόντων που την ετεροκαθορίζουν.
5. Ο διαχωρισμός των σχολείων στη βάση ποσοτικών διακρίσεων που οδηγούν στην κατηγοριοποίηση των σχολείων και την δημιουργία επιλέξιμων/ανταγωνιστικών προφίλ για κάθε σχολική μονάδα.
6. Η άκαρπη και ατελέσφορη διαχείριση του σχολικού χρόνου που εξουθενώνει τους εκπαιδευτικούς.
7. Η πρόσληψη διοικητικού προσωπικού για την γραμματειακή υποστήριξη των σχολικών μονάδων.
8. Η μείωση ωραρίου όταν δεν είναι δυνατή (μονοθέσια/ολιγοθέσια), να συνεπάγεται υπερωριακή αποζημίωση.
9. Η απαλλαγή των εκπαιδευτικών από εξωδιδασκτικά καθήκοντα που δυσχεραίνουν το έργο τους και απομειώνουν τον διαθέσιμο χρόνο που αφιερώνουν στις μαθησιακές ανάγκες των μαθητών τους.

10. Η αύξηση των μισθολογικών απολαβών των εκπαιδευτικών.

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Θετικά σημεία

1. Συνεχής διάλογος μεταξύ των εκπαιδευτικών της πράξης για θέματα παιδαγωγικών και διδακτικών πρακτικών.
2. Ελεύθερη ανταλλαγή εκπαιδευτικού υλικού από τους εκπαιδευτικούς της πράξης στο διαδίκτυο.
3. Διδακτικές παρεμβάσεις και προγράμματα για την ευαισθητοποίηση απέναντι σε ζητήματα όπως η περιβαλλοντική κρίση, ο πόλεμος, η βία και την καλλιέργεια πνεύματος αλληλεγγύης και σεβασμού όλων των ανθρώπων και ιδιαίτερα των πιο αδύναμων.

Σημεία προς βελτίωση

1. Επαναφορά της απαλλαγής από τα διδακτικά καθήκοντα κατά την περίοδο της επιμόρφωσης, κατά τον τρόπο των διδασκαλείων που δυστυχώς καταργήθηκαν.
2. Κατάργηση ή τουλάχιστον δραστικός περιορισμός της εμπορευματοποίησης των επιμορφωτικών και μεταπτυχιακών σπουδών και κατάργηση της αγοράς μορίων για τον διορισμό και τη συμμετοχή στην επιλογή στελεχών.